

UCHWAŁA Nr 184 RADY MINISTRÓW

z dnia 9 listopada 1970 r.

w sprawie zasad gospodarki finansowej organizacji spółdzielczych budownictwa mieszkaniowego.

Na podstawie art. 58 § 2 ustawy z dnia 17 lutego 1961 r. o spółdzielniach i ich związkach (Dz. U. Nr 12, poz. 61) Rada Ministrów uchwala, co następuje:

§ 1. Uchwała określa zasady gospodarki finansowej Centralnego Związku Spółdzielni Budownictwa Mieszkaniowego, zwanego dalej „Związkiem”, i zrzeszonych w nim spółdzielni budownictwa mieszkaniowego zwanych dalej „spółdzielniami”.

§ 2. Spółdzielnie i Związek prowadzą działalność gospodarczą według zasad rozrachunku gospodarczego.

§ 3 1. Działalność gospodarcza spółdzielni i Związku finansowana jest ze środków własnych, które mogą być uzupełniane kredytem bankowym.

2. Szczegółowe przepisy dotyczące finansowania działalności eksploatacyjnej spółdzielni i Związku określone zostaną w systemach finansowych, ustalonych w trybie § 26.

3. Zasady finansowania inwestycji i kapitalnych remontów regulują odrębne przepisy.

§ 4. 1. Spółdzielnie oraz Związek prowadzą działalność gospodarczą na podstawie planów gospodarczo-finansowych.

2. Plany gospodarczo-finansowe spółdzielni i Związku stanowią część narodowego planu gospodarczego.

3. Plany gospodarczo-finansowe spółdzielni i Związku sporządzane są na podstawie wytycznych ustalanych przez Związek i prezydium właściwych rad narodowych.

4. Wytyczne, o których mowa w ust. 3, uzgadniane są z Ministrem Finansów w zakresie wskaźników finansowych ogólnokrajowych i wojewódzkich.

5. Zakres, zasady, metody, tryb i terminy opracowywania planów gospodarczo-finansowych oraz dokonywania zmian tych planów określają odrębne przepisy.

§ 5. Spółdzielnie i Związek obowiązane są do prowadzenia rachunkowości i sporządzania sprawozdań finansowych według ogólnie obowiązujących w tym zakresie przepisów.

§ 6. 1. Spółdzielnie działają na zasadach pełnego rozrachunku gospodarczego.

2. Poszczególne rodzaje działalności gospodarczej prowadzonej przez spółdzielnie i Związek oraz działalność gospodarczą zakładów Związku powinny być zorganizowane na zasadach wewnętrznego pełnego lub ograniczonego rozrachunku gospodarczego.

§ 7. 1. Działalność organizacyjno-administracyjna Związku w zakresie nadzoru, koordynacji, instruktażu, kontroli w stosunku do zrzeszonych spółdzielni, działalność socjalna oraz społeczno-wychowawcza spółdzielni i Związku powinny być wyodrębnione z działalności gospodarczej w zakresie planowania, finansowania i sprawozdawczości.

2. Wydatki na działalność organizacyjno-administracyjną Związku pokrywane są z wpłat zrzeszonych spółdzielni i zakładów Związku.

3. Zasady, wysokość i tryb dokonywania wpłat, o których mowa w ust. 2, określają przepisy o gospodarce funduszem organizacyjno-samorządowym (§ 16 ust. 1).

4. Wydatki na działalność socjalną spółdzielni i Związku pokrywane są z funduszy socjalnych, których zasady tworzenia i wykorzystywania określają przepisy §§ 12 i 19.

5. Działalność społeczno-wychowawcza spółdzielni finansowana jest ze środków funduszu społeczno-wychowawczego.

§ 8. 1. Spółdzielnie i Związek tworzą następujące fundusze własne:

- a) fundusz udziałowy,
- b) fundusz zasobowy.

2. Fundusz udziałowy powstaje ze świadczeń pieniężnych — udziałów członkowskich.

3. Fundusz zasobowy tworzy się z następujących źródeł:

- 1) odpisów z czystej nadwyżki określonych w wysokości stawki procentowej jednolitej dla wszystkich spółdzielni zrzeszonych w Związku,
- 2) wpisowego wnoszonego przez członków,
- 3) przedawnionych udziałów członkowskich oraz innych zobowiązań,
- 4) równowartości przyjętych do eksploatacji środków trwałych (w tym wartości niematerialnych i prawnych), remontów kapitalnych oraz środków obrotowych, sfinansowanych ze środków własnych przeznaczonych na inwestycje i kapitalne remonty,
- 5) innych źródeł określonych odrębnymi przepisami.

§ 9. Fundusze udziałowy i zasobowy pomniejszone o wartość netto środków trwałych (w tym również wartości niematerialnych i prawnych), sfinansowanych ze środków własnych służą na zaspokojenie potrzeb spółdzielni bądź Związku w zakresie finansowania środków obrotowych.

§ 10. Poza funduszami, o których mowa w § 8, mogą być tworzone inne fundusze, a w szczególności:

- 1) w spółdzielniach:
 - a) fundusze na finansowanie inwestycji i kapitalnych remontów,
 - b) fundusz socjalny zdecentralizowany,
 - c) fundusz wkładów mieszkaniowych lub budowlanych,
 - d) fundusz społeczno-wychowawczy,
- 2) w Związku i jego zakładach gospodarczych:
 - a) fundusze na finansowanie inwestycji i kapitalnych remontów,
 - b) fundusz socjalny zdecentralizowany.

§ 11. Zasady tworzenia funduszy na finansowanie inwestycji i kapitalnych remontów określają odrębne przepisy, z tym że w spółdzielniach budownictwa mieszkaniowego z funduszu inwestycyjno-remontowego mogą być finansowane również wydatki na konserwację i remonty bieżące zasobów mieszkaniowych pod warunkiem zapewnienia dodatkowych źródeł tworzenia funduszu.

§ 12. 1. Fundusz socjalny zdecentralizowany (na sfinansowanie własnych potrzeb) tworzy się z:

- 1) dotacji z funduszu organizacyjno-samorządowego,
- 2) dotacji z funduszu socjalnego scentralizowanego,
- 3) opłat za korzystanie z usług i urządzeń socjalnych,
- 4) dobrowolnych wpłat pracowników i
- 5) części funduszu pracowniczego w zakładach gospodarczych Związku.

2. Środki funduszu socjalnego zdecentralizowanego przeznaczone są na finansowanie wydatków związanych z prowadzeniem własnych urządzeń socjalnych i kulturalnych, korzystaniem z usług w urządzeniach obcych oraz innymi świadczeniami socjalnymi i kulturalnymi dla pracowników, ich rodzin, emerytów i rencistów. Wydatki socjalne i kulturalne mogą być ponoszone w zakresie:

- 1) wypoczynku urlopowego (ośrodki wypoczynkowe i turystyczne),
- 2) opieki nad dziećmi i młodzieżą (żłobki, kolonie, przedszkola itp.),
- 3) opieki nad emerytami, rencistami i inwalidami (domy emerytów i rencistów),
- 4) działalności kulturalno-oświatowej (domy kultury, kluby, świetlice),
- 5) działalności profilaktycznej i rehabilitacyjnej ochrony zdrowia (sanatoria, prewentoria i ośrodki rehabilitacyjne),
- 6) rozwoju kultury fizycznej, sportu i turystyki (obiekty sportowe, koszty prowadzenia gimnastyki rekreacyjnej).

3. Wydatki na ochronę zdrowia (lecznictwo przyzakładowe i międzyzakładowe, ambulatoria, gabinety lekarskie, organizowanie okresowych badań lekarskich) w zakresie ustalonym przez Naczelną Radę Spółdzielczą w uzgodnieniu z Ministrem Finansów oraz koszty prowadzenia stołówek pracowniczych i bufetów, do których ponoszenia upoważnione są zakłady pracy w trybie odrębnych przepisów, finansowane są w ramach kosztów działalności gospodarczej.

4. Szczegółowe zasady określające zakres wydatków z funduszu socjalnego zdecentralizowanego na cele, o których mowa w ust. 2, ustalane są przez Zarząd Związku w uzgodnieniu z Zarządem Głównym Związku Zawodowego Pracowników Handlu i Spółdzielczości, Naczelną Radą Spółdzielczą oraz Ministrem Finansów.

5. Spółdzielnie i Związek amortyzują środki trwale służące celom socjalnym, w części dotyczącej odpisów przeznaczonych na kapitalne remonty, w ciężar funduszu socjalnego. Amortyzacja ta podlega odprowadzeniu na fundusz inwestycyjno-remontowy, z którego finansowane są kapitalne remonty środków służących celom socjalnym i kulturalnym. Minister Finansów, na wniosek Naczelnej Rady Spółdzielczej, może wyrazić zgodę na finansowanie remontów kapitalnych tych środków trwałych bezpośrednio w ciężar kosztów działalności socjalnej.

6. Nie wykorzystane w ciągu roku środki funduszu socjalnego przechodzą na rok następny bądź część tych środków może być przekazana na fundusz socjalny scentralizowany.

§ 13. 1. Fundusz wkładów mieszkaniowych lub budowlanych powstaje z wpłat członków.

2. Środki funduszu wkładów mieszkaniowych lub budowlanych przeznaczone są na finansowanie budowy mieszkań dla członków — osób fizycznych oraz lokali użytkowych dla członków — osób prawnych.

3. Wysokość wkładów mieszkaniowych i budowlanych regulują odrębne przepisy.

§ 14. 1. Fundusz społeczno-wychowawczy tworzy się z:

- 1) opłat członków,
- 2) opłat za korzystanie z usług i urządzeń społeczno-wychowawczych,
- 3) środków otrzymywanych z Powszechnej Kasy Oszczędności z tytułu dodatkowego oprocentowania wkładów na książeczkach mieszkaniowych,
- 4) wpłat zakładów pracy z tytułu udziału w finansowaniu wspólnych urządzeń i imprez,
- 5) innych wpływów określonych odrębnymi przepisami.

2. Środki funduszu społeczno-wychowawczego przeznaczone są na finansowanie działalności społeczno-wychowawczej prowadzonej przez spółdzielnie na rzecz członków i ich rodzin.

3. Nie wykorzystane środki funduszu społeczno-wychowawczego przechodzą na rok następny.

§ 15. W Związku mogą być tworzone następujące fundusze:

- 1) fundusz organizacyjno-samorządowy,

- 2) fundusz pomocy gospodarczej,
- 3) fundusz szkolenia,
- 4) fundusz socjalny scentralizowany,
- 5) inne fundusze.

§ 16. 1. Fundusz organizacyjno-samorządowy tworzy się w Związku z wpłat spółdzielni i zakładów gospodarczych Związku. Stawka wpłat ustalana jest:

- 1) od spółdzielni:
 - a) od działalności inwestycyjnej w stosunku procentowym do faktycznie poniesionych nakładów na budownictwo mieszkaniowe,
 - b) od działalności eksploatacyjnej w stosunku do 1 m² eksploatowanych zasobów mieszkaniowych,
- 2) od zakładów gospodarczych Związku w stosunku procentowym do planowanej sprzedaży usług.

Stawki wpłat ustala corocznie Związek w uzgodnieniu z Ministrem Finansów.

2. Środki funduszu organizacyjno-samorządowego przeznaczone są na finansowanie wydatków organizacyjno-administracyjnych Związku oraz wydatków o charakterze ogólnospółdzielczym, których zakres określi Naczelna Rada Spółdzielcza w uzgodnieniu z Ministrem Finansów.

3. Nie wykorzystane w ciągu roku środki funduszu organizacyjno-samorządowego przechodzą na rok następny.

§ 17. 1. Fundusz pomocy gospodarczej tworzy się w Związku z:

- 1) części zysku niezależnego (§ 21 ust. 4),
- 2) majątku pozostającego po likwidacji spółdzielni,
- 3) odpisów z czystej nadwyżki zakładów gospodarczych Związku,
- 4) odsetek od udzielonych spółdzielniom pożyczek ze środków funduszu,
- 5) innych źródeł określonych przez Związek w uzgodnieniu z Ministrem Finansów.

2. Środki funduszu przeznaczone są na:

- 1) udzielanie pożyczek spółdzielniom na finansowanie środków obrotowych oraz inwestycji niemieszkaniowych i kapitalnych remontów w razie niemożności uzyskania kredytu bankowego z przyczyn od spółdzielni niezależnych bądź na udzielanie Narodowemu Bankowi Polskiemu gwarancji spłaty przez spółdzielnie kredytu bankowego,
- 2) udzielanie spółdzielniom w trudnych sytuacjach finansowych dotacji na pokrycie strat,
- 3) udzielanie spółdzielniom w likwidacji dotacji na koszty likwidacji,
- 4) finansowanie przedsięwzięć organizacyjnych i gospodarczych mających znaczenie dla całej spółdzielczości budownictwa mieszkaniowego.

3. Nie wykorzystane środki funduszu pomocy gospodarczej przechodzą na rok następny.

§ 18. 1. Fundusz szkolenia tworzy się z narzutów w ciężar kosztów spółdzielni od planowanego osobowego funduszu płac, w wysokości ustalonej przez Naczelną Radę Spółdzielczą w uzgodnieniu z Ministrem Finansów.

2. Środki funduszu szkolenia przeznaczone są na finansowanie wydatków związanych z prowadzeniem ośrodków szkolenia i innych form szkolenia w spółdzielniach i o zasięgu międzyspółdzielnianym, jak również na stypendia dla studentów szkół wyższych przyznawane zgodnie z obowiązującymi przepisami.

3. Nie wykorzystane w ciągu roku środki funduszu przechodzą na rok następny.

§ 19. 1. Fundusz socjalny scentralizowany tworzy się z:

- 1) dotacji z funduszu organizacyjno-samorządowego,
- 2) części nie wykorzystanych pozostałości funduszu socjalnego zdecentralizowanego

w wysokościach i trybie ustalonym przez Związek w porozumieniu z Ministrem Finansów i Zarządem Głównym

Związku Zawodowego Pracowników Handlu i Spółdzielczości,

3) opłat za korzystanie z usług i urządzeń socjalnych.

2. Środki funduszu przeznaczone są na finansowanie:

1) wydatków związanych z utrzymaniem i rozwojem urządzeń socjalnych i kulturalnych o zasięgu międzyspółdzielnianym oraz korzystaniem z usług socjalnych i kulturalnych w obcych urządzeniach w zakresie ustalonym w § 12 ust. 2,

2) inwestycji Związku w trybie przepisów o finansowaniu inwestycji organizacji spółdzielczych,

3) dotacji na rzecz funduszu socjalnego zdecentralizowanego z uwzględnieniem w pierwszej kolejności nowo zorganizowanych spółdzielni oraz zakładów Związku.

3. Przepisy § 12 ust. 4 i 5 stosuje się odpowiednio.

4. Nie wykorzystane w ciągu roku środki funduszu socjalnego scentralizowanego przechodzą na rok następny.

§ 20. Fundusze nie wymienione w §§ 10 i 15 mogą być tworzone na podstawie uchwał Związku podjętych w uzgodnieniu z Naczelną Radą Spółdzielczą i Ministrem Finansów.

§ 21. 1. Zysk bilansowy zatwierdzony w określonym trybie przez organy statutowe spółdzielni lub Związku, zmniejszony o:

1) zysk nieprawidłowy,

2) należny podatek dochodowy,

3) część zysku niezależnego pozostałą po naliczeniu należnego podatku dochodowego,

4) inne odpisy przewidziane odrębnymi przepisami, stanowi czystą nadwyżkę spółdzielni lub Związku.

2. Zasady weryfikacji zysku w celu wyeliminowania zysku nieprawidłowego i niezależnego ustala Naczelna Rada Spółdzielcza w uzgodnieniu z Ministrem Finansów.

3. Zysk nieprawidłowy podlega przekazaniu w całości na dochody budżetu centralnego.

4. Część zysku niezależnego, o którym mowa w ust. 1 pkt 3, podlega przekazaniu na fundusz pomocy gospodarczej.

§ 22. 1. Czystą nadwyżkę spółdzielni przeznacza się na fundusz zasobowy.

2. Czysta nadwyżka Związku może być przeznaczona na:

a) fundusz zasobowy,

b) fundusz na finansowanie inwestycji i kapitalnych remontów,

c) fundusz pomocy gospodarczej,

d) na cele społeczno-wychowawcze.

§ 23. Zasady podziału czystej nadwyżki ustala Związek w uzgodnieniu z Ministrem Finansów.

§ 24. 1. Straty bilansowe spółdzielni i Związku pokrywane są z funduszu zasobowego, a w części przekraczającej fundusz zasobowy — z funduszu udziałowego.

2. Gdyby fundusze zasobowy i udziałowy nie wystarczały na pokrycie strat, walne zgromadzenie może podjąć uchwałę zobowiązującą członków do wcześniejszego wpłacenia udziałów, niż to przewiduje statut.

§ 25. Zasady i tryb opodatkowania w spółdzielniach i Związku regulują odrębne przepisy.

§ 26. Szczegółowe zasady dotyczące gospodarki finansowej, w zakresie objętym niniejszą uchwałą, ustala dla spółdzielni i Związku Naczelna Rada Spółdzielcza w uzgodnieniu z Ministrem Finansów.

§ 27. Do zakładów gospodarczych Związku stosuje się ponadto przepisy § 10 pkt 3 i 4, § 12 ust. 1 pkt 1, ust. 2 i 3, § 13, § 14, § 24 pkt 2 lit. a), b), d), e), § 25. ust. 3 uchwały nr 183 Rady Ministrów z dnia 9 listopada 1970 r. w sprawie zasad gospodarki finansowej organizacji spółdzielczych (Monitor Polski Nr 40, poz. 300).

§ 28. Uchwała wchodzi w życie z dniem 1 stycznia 1971 r.

Prezes Rady Ministrów: J. Cyrankiewicz